

РЕШЕНИЕ

№ 17223

гр. София, 23.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 77 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ИВАНКА П. БОЛГУРОВА

при участието на секретаря НАДЯ СТ. ТОДОРОВА
като разгледа докладваното от ИВАНКА П. БОЛГУРОВА Гражданско дело
№ 20231110112794 по описа за 2023 година

Предявени са искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл.411 КЗ и чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Ищецът ЗАД „Армеец“ АД твърди, че по договор за застраховка „Каско“ е заплатил на застрахования сума в размер на 3 958 лв., представляваща застрахователно обезщетение за щети на строителна машина марка „Vogele“, с рег. № В 07708, настъпили в резултат от ПТП на 11.03.2020г. в с.Калиманци. Виновен за ПТП е водачът на т.а. марка „Мерцедес“, с рег. № В 8154 ВР, чиято гражданска отговорност към датата на ПТП е застрахована при ответното дружество. Ответникът не изпълнил задълженията си по договора за застраховка „Гражданска отговорност“ по предявената от ищеца регресна претенция за заплатено застрахователно обезщетение за заплащане на сумата от 3 973 лв., с включени 15 лв. ликвидационни разноски, поради което претендира същата, ведно със законната лихва от депозирание на заявлението по чл.410 ГПК по ч.гр.д. № 68924/2022г. по описа на СРС, 77-ми състав – 19.12.2021г. до плащането, както и лихва за забава в размер на 954,62 лв. за периода от 03.08.2020г. до 19.12.2022г. Претендира разноски.

Ответникът ЗАД „Далл Богг: Живот и Здраве“ в срока по чл. 131 ГПК е депозирал отговор на исковата молба, с който оспорва исковете. Оспорва

механизма на ПТП, вината на застрахования при него водач, причинно-следствената връзка на ПТП с вредите. Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат. Оспорва размера на вредите. Моли съда да отхвърли предявените иски. Претендира разноски.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

По иска по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 411 КЗ:

С плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или срещу лицето, което отговаря за неговите виновни противоправни действия. За възникване на регресното вземане е необходимо да се установят следните факти: да е **сключен договор за имуществено застраховане**, в срока на застрахователното покритие на който и вследствие **виновно и противоправно поведение** на лице, за което **отговаря ответникът**, да е настъпило **събитие**, за което застрахователят **носи риска**, като в изпълнение на договорното си задължение застрахователят да е **изплатил** на застрахования застрахователното обезщетение в размер на **действителните вреди**.

Безспорно между страните по делото е, че ищецът е имал качеството застраховател по застраховка „Каско“ на строителна машина марка „Vogele“, с рег. № В 07708 към датата на ПТП, че ответникът е имал качеството застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“, валидна към датата на твърдяното събитие и покриваща отговорността на водача на т.а. марка „Мерцедес“, с рег. № В 8154 ВР, както и че ищецът е заплатил сумата от 3958 лв. на увреденото лице по процесната щета.

От приетите по делото писмени доказателства – двустранен констативен протокол за ПТП от 11.03.2020г., уведомление за настъпило застрахователно събитие, депозирано пред застрахователя на 12.03.2020г., както и от събраните по делото гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетеля Г. Д. Д. се установява, че в срока на застрахователното покритие, на 11.03.2020г., при движение в района на с.Калиманци, водачът на т.а. марка „Мерцедес“, с рег. № В 8154 ВР – свидетелят Д., при извършване на маневра за завиване надясно реализира ПТП с паркиралата частично на улицата от лявата страна по посока на движението строителна машина марка „Vogele“, с

рег. №В 07708. В резултат на удара за последното МПС са настъпили видими щети в задна дясна част по контролера за управление, което обстоятелство се установява от заключението на САТЕ, от преписката по образуваната при ищеца щета, както и от събраните гласни доказателствени средства. Съдът кредитира показанията на свидетеля Д., доколкото същите са резултат от непосредствени негови възприятия, безпротиворечиви са и се подкрепят от събраните по делото писмени доказателства, както и от САТЕ.

От същите, както и от приетото и неоспорено от страните по делото заключение на САТЕ се установява, че причина за настъпване на процесното ПТП е виновното поведение и на двамата водачи. Водачът на т.а. марка „Мерцедес“, с рег. № В 8154 ВР е нарушил нормата на чл. 25, ал. 1 ЗДвП, като при извършване на маневра за десен завой не се е съобразил положението на паркираната пред него строителна машина марка „Vogele“, с рег. № В 07708 и е допуснал съприкосновение с паркираното превозно средство, като по този начин □ е причинил имуществени вреди. В същото време, видно от скицата на пътната обстановка в констативния протокол за ПТП, а и от събраните по делото гласни доказателствени средства се установява, че водачът на строителна машина марка „Vogele“, с рег. № В 07708 е паркирал същата от лявата страна спрямо посоката на движението частично на пътя, перпендикулярно на пътното платно, с изнесена задна част на автомобила на платното за движение /съобразявайки областта на настъпилия удар/. Налице е и трети автомобил, намиращ се вдясно на платното за движение по посоката на движение на т.а. марка „Мерцедес“, с рег. № В 8154 ВР, успоредно на оста на пътя. Изложеното се установява и от показанията на свидетеля Д. – водач на т.а. марка „Мерцедес“, с рег. № В 8154 ВР, който заявява, че както машината марка „Vogele“, с рег. № В 07708, така и другата кола, която се е намирала отстрани и самият той се е опитвал да заобиколи, са били разположени един метър на пътя и на седем-осем метра една от друга, в паркирано състояние. Посочва още, че пътят е бил в ремонт – не е имало ленти на селския път, нито пътни знаци, а движението е било двупосочно. Извършването на ремонт на пътя обаче не освобождава лицата, осъществяващи тази дейност от задължението им да спазват правилата за движение.

Съгласно трайно установената съдебна практика не всяко нарушение на установените в ЗДвП и ППЗДвП правила за движение по пътищата е

основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, водещо до намаляване на дължимото се за същия обезщетение. За да е налице вина на участник в пътното движение и принос на увредения към щетата, е необходимо не само извършваните от последния действия да нарушават предписаните правила за поведение, но и нарушенията да са в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, т.е. последният да е тяхно следствие. В този смисъл съпричиняване на вредоносния резултат ще е налице само ако именно поведението на увредения е станало причина или е повлияло по някакъв начин върху действията на причинителя на вредата /Решение № 206 от 12.03.2010 г. на ВКС по т. д. № 35/2009 г., II т. о., ТК и Решение № 45 от 15.04.2009 г. на ВКС по т. д. № 525/2008 г., II т. о., ТК/.

В конкретния случай, при анализ на събраните по делото писмени доказателства и гласни доказателствени средства, съдът намира, че водачът на увредения автомобил – строителна машина марка „Vogele“, с рег. № В 07708, е паркирал същия неправилно, като не е спрял по посоката си на движение от дясната страна на платното за движение, а е паркирал в насрещната лента за движение, видно от разположението му с изнесена задна част на автомобила на платното, с което е нарушил разпоредбата на чл. 94, ал. 3 ЗДвП, съгласно която пътните превозни средства следва да се спират възможно най-вдясно на платното за движение по посока на движението и успоредно на оста на пътя. По този начин поведението на увредения е повлияло върху действията на водача на т.а. марка „Мерцедес“, с рег. № В 8154 ВР. Допълнително, от заключението на вещото лице по САТЕ се потвърждава фактът, че при движение на товарния автомобил е напълно възможно да настъпи съприкосновение с контролера, като силата на удара е била малка, но тъй като външният корпус и платките са изградени от чупливи материали, това е довело до нарушаване на тяхната цялост и необходимост от подмяната им с нови. В тази връзка съдът приема, че са установени конкретни действия на пострадалия, с които той обективно е допринесъл за вредоносния резултат, като е създал условия и е улеснил настъпването му, а именно – неправилното паркиране на строителната машина, в пряка причинна връзка с което е настъпил и процесният удар. Така, въпреки че водачът Д. е възприел препятствията на пътя и е разполагал с достатъчно пространство да ги избегне, не е успял да прецени правилно страничната дистанция между тях, в резултат на което е причинил имуществени вреди на строителната машина.

Поради това съдът намира, че отговорността следва да бъде разпределена преимуществено в негова тежест.

С оглед изложеното, съдът намира, че е налице съпричиняване на вредоносния резултат и като взе предвид характера и тежестта на съпричиняващото деяние, определя процент на съпричиняване от 30 %, който следва да се отчете при определяне размера на дълга.

Съобразно разпоредбата на чл.411, изр.1 и 2 КЗ в случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка „Гражданска отговорност“, застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Застрахователят по имуществена застраховка може да предяви вземанията си направо към застрахователя по „Гражданска отговорност“. Обхватът на регресното право зависи от размера на застрахователното обезщетение, което застрахователят е платил на застрахования и от размера на обезщетението, което третото лице дължи на застрахования. Отговорният по чл. 45 ЗЗД дължи поправяне на действителните вреди – необходимите средства по средни пазарни цени за възстановяване на увреденото имущество в състоянието му отпреди деликта. Съгласно трайната съдебната практика, постановена по реда на касационния контрол – решение №52 от 08.07.2010г. по гр.д. №652/2009г. на ВКС, ТК, I ТО, при съдебно предявена претенция, съдът следва да определи застрахователното обезщетение единствено по **действителната /средна пазарна/ стойност на вредата** към момента на настъпване на застрахователното събитие, стига то да не е под минималните размери, установени в Методиката. При това делинквентът/застрахователят на неговата гражданска отговорност дължи обезщетение за действителните вреди без да се отчита овехтяване. Действително деликтната отговорност е насочена към обезщетяване на негативния интерес /увреденото лице да бъде поставено в състоянието преди деликта/, но за постигане на тази цел на увреденото лице не следва да се вменява в тежест възстановяването на вредите с овехтени части /в някои случаи това би било и невъзможно предвид спецификата на увредената част/, поради което обезщетението следва да е в размер, необходим за възстановяване на вещта, като

делинквентът/застрахователят на гражданската му отговорност понесе и отговорността за влягането на нови части при отстраняване на щетите. В този смисъл съдът споделя мотивите към т. 6, б. „б” от Постановление №7/1978г. на Пленума на ВС /съгласно които при обезщетяване по реда на деликтната отговорност за вложените нови части не се взема предвид изхажбяването на вещта/. С оглед изложеното при определяне на действителния размер на щетите, съдът кредитира изцяло приетото и неоспорено от страните заключение на САТЕ, съгласно което стойността, необходима за възстановяване на строителна машина марка „Vogele“, с рег. № В 07708 е за сумата от 4 756,60 лв.

Обемът на регресното вземане се определя от по-малката от двете суми – на действителните вреди и на извършеното застрахователно плащане, в случая – размерът на извършеното плащане – сумата от 3958 лв. На основание чл. 411 КЗ ищецът има право да получи и обезщетение за направените обичайни разходи във връзка с щетата. Съдът приема, че сумата от 15 лв., претендирана като разноски, съставлява обичаен разход за приключване на застрахователната щета по смисъла на чл. 411 КЗ, поради което същата следва да се включи в общия размер на дължимата от ответника сума, като общият размер на дълга възлиза на 3 973 лв. Посоченият размер следва да се намали с приетия от съда процент на съпричиняване – 30 %, поради което и размерът на дълга възлиза на 2 781,10 лв., до която сума искът е основателен и следва да се уважи, а за горницата до пълния предявен размер от 3 973 лв. следва да се отхвърли като неоснователен.

По иска по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. 86, ал. 1 ЗЗД:

Вземането за лихва има акцесорен характер и за дължимостта му следва да се установи както възникването на главния дълг, така и забава в погасяването на същия за процесния период.

Съдът формира правни изводи за наличие на главен дълг.

Предвид нормата на чл. 412 КЗ застрахователят по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ е длъжен в 30-дневен срок от отправена му регресна претенция от застрахователя по имуществена застраховка с приложения всички относими към регреса документи да определи размера и изплати дължимото по регреса обезщетение. Видно от отбелязването върху представената по делото регресна покана, входирана под № 2194, ответното

дружество е получило преписката с доказателствата на 02.07.2020г. Срокът по чл. 412 КЗ е изтекъл на 01.08.2020г., а ответникът е изпаднал в забава за плащане от 02.08.2020г. С оглед диспозитивното начало, за процесния период на забавата от 03.08.2020г. до 19.12.2022г. вкл., дължимата мораторна лихва съдът определя по реда на чл.162 ГПК в размер на 671,33 лв., до който размер предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен, а за горницата до пълния предявен размер от 954,62 лв. – отхвърлен като неоснователен.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК право на разноски има ищецът, съобразно уважената част от исковете. Дължимите разноски, направени в производството по чл. 410 ГПК са в размер на 104,08 лв., представляващи заплатена държавна такса и юрисконсултско възнаграждение. За исковото производство ответникът следва да заплати на ищеца сторените от него разноски в размер на 322,55 лв. – заплатена държавна такса, депозит за САТЕ и юрисконсултско възнаграждение, определено от съда по чл.78, ал.8 ГПК.

По отношение на платения депозит за свидетел в размер от 30 лв., същият не следва да се присъжда, доколкото сумата не е реално изразходвана и подлежи на възстановяване на ищеца при заявено съответно искане до съда.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответникът има право на разноски, съобразно с отхвърлената част от исковете в размер на 113,76 лв. – депозит за САТЕ и за призоваване на свидетел, както и юрисконсултско възнаграждение, определено от съда по чл.78, ал.8 ГПК.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл.422, ал.1 ГПК, че ЗАД „Даллбогг:Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615, дължи на ЗАД „Армеец“ АД, ЕИК 121076907, сумите, както следва:

– на основание чл. 411 КЗ сумата от **2 781,10 лв.**, представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение за нанесени щети на строителна машина марка „Vogele“, с рег. № В 07708, настъпили в резултат от ПТП на 11.03.2020г. в с.Калиманци, **ведно със законната лихва от 19.12.2022г. до погасяването**

– на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от **671,33 лв.**, представляваща

лихва за забава за периода от 03.08.2020г. до 19.12.2022г.

като **ОТХВЪРЛЯ** иска по чл. 411 КЗ до пълния предявен размер от 3973 лв. и иска по чл.86, ал.1 ЗЗД до пълния предявен размер от 954,62 лв.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК ЗАД „Даллбогг:Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615, да заплати на ЗАД „Армеец“ АД, ЕИК 121076907, сумата от **104,08 лв.**, представляваща разноски **в заповедното производство** по чл.410 ГПК по ч.гр.д. № 68924/2022г. по описа на СРС, 77-ми състав, както и сумата от **322,55 лв.**, представляваща разноски **в исковото производство**.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ЗАД „Армеец“ АД, ЕИК 121076907, да заплати на ЗАД „Даллбогг:Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615, сумата от **113,76 лв.** разноски **в исковото производство**.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис.

Съдия при Софийски районен съд: _____